

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน

อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทย สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้ อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอ่นได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้ง สติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตใน วงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ใน หลายวิชาดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อ ขะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และ

เป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทาง เศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มหัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

๓. สาขากาพย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและ รักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทาง ด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ การค้าการสะสมและบริการ กองทุนและธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและ โภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกัน คุณภาพชีวิตของคนให้เกิด ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่างๆเช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการด าเนินงาน ด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น กรณีของ การจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษา โบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึง ความสามารถประยุกต์และ ปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณีบุญประเพณีข่าว เป็นต้น

ประเพณี/วัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

ประเพณีวันสงกรานต์/ประเพณีเรือมตริต(ตรุษ) ตรุษสงกรานต์ ประเพณีเขมรถิ่นไทย

สงกรานต์หมายถึง การส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่คือ ตั้งแต่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน แต่เดิม วันขึ้นปีใหม่ไทย คือ วันเริ่มปีปฏิทินของไทย จนถึง พ.ศ. ๒๔๓๑ และได้มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓ สังคมวัฒนธรรมอีสานใต้ ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดใกล้เคียง มีกลุ่มประชากรกว่าร้อยละ ๖๐ ใช้ภาษาเขมรและมีวัฒนธรรม ความเชื่อ จารีตและขนบต่างๆ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะ แต่ในแก่นแกนความเชื่อของวิถีเหล่านั้น ล้วนมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มชนอื่นๆ ในประเทศไทย ที่ยึดโยงอยู่กับพุทธศาสนา และพิธีกรรม ความเชื่ออันเกี่ยวเนื่องถึงบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไป ซึ่งถือปฏิบัติสืบเนื่องจนกลายเป็นประเพณีปฏิบัติ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการยึดโยงความเป็นชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขมาช้านาน ภายหลังจากฤดูกาลเก็บเกี่ยว ข้าวขึ้นฉาง ลูกหลานออกเหย้าออกเรือนในช่วงต้นปีไปแล้ว เมื่อย่างเข้าเดือน ๕ (แคเจตร) ซึ่งตรงกับช่วงปลายเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ในสังคมวัฒนธรรมเขมรถิ่นไทยจะถือกันว่าเป็นช่วงที่ทุกคนต้องทำบุญกุศลาและสาธารณกุศล การเรือมตริต เป็นหนึ่งในการละเล่นในบุญแคเจตร แต่มีความสำคัญเนื่องจากการละเล่นเพื่อให้คนมีส่วนร่วมในการบริจาคทานเพื่อสาธารณประโยชน์ ในอดีตเริ่มต้นตั้งแต่ ๑ ค่ำเดือน ๕ เช่นเดียวกัน แต่ทุกวันนี้โดยมากจะเริ่มตอนตอมธม (ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๕- ๑๔ ค่ำ เดือน ๕) ในตำบลตาเบาจะมีความพิเศษคือหลายหมู่บ้านจะมาทำพิธีฉลองสงกรานต์ที่วัดอมรินาราม โดยแต่ละหมู่บ้านจะเริ่มเล่นตริต กันตั้งแต่ ๘ ค่ำ บางหมู่บ้านเล่นวันเดียว บางหมู่บ้านเล่น สองวัน สามวัน ตามแต่สะดวก ส่วนหนึ่งที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจาก แม่เพลงเรือมตริตมีน้อยลงและผู้นำพิธี ซึ่งเรียกว่า “ตังเคา” มีน้อยคนเช่นกัน การเรือมตริต ก็เพื่อขอบริจาคทาน ในอดีตบางบ้านให้ทานเป็นเงินทอง บางบ้านให้ไก่ ให้เส้นไหม ให้ผ้าไหม เก็บรวบรวมไว้ไปถวายวัด แต่ทุกวันนี้มักบริจาคเป็นเงิน เป็นน้ำ เครื่องดื่ม เหล้า เบียร์ เพื่อให้กับคณะเรือมตริตและนำเงินและสิ่งของบริจาคไปเพื่อกิจสาธารณะ ซึ่งแต่ละชุมชนมีการแบ่งส่นปันส่วนเงินบริจาคเข้ากองทุนบำรุงหมู่บ้าน กองทุนเด็กเล็ก และถวายวัด

ประเพณีวันเข้าพรรษา

"เข้าพรรษา" แปลว่า "พักฝน" หมายถึง พระภิกษุสงฆ์ต้องอยู่ประจำ ณ วัดใดวัดหนึ่งระหว่างฤดูฝน พระพุทธเจ้าจึงทรงวางระเบียบการจำพรรษาให้พระภิกษุอยู่ประจำที่ตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน คือ เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี เรียกว่า "บุริมพรรษา" ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในพุทธศาสนาวันหนึ่ง ที่พระสงฆ์เถรวาทจะอธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตลอดระยะเวลาฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตามที่พระธรรมวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น หรือที่เรียกติดปากกันโดยทั่วไปว่า จำ

พรรษา ("พรรษา" แปลว่า ฤดูฝน, "จำ" แปลว่า พักอยู่) พิธีเข้าพรรษานี้ถือเป็นข้อปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์โดยตรง ละเว้นไม่ได้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตามการเข้าพรรษาคงตามปกติเริ่มนับตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี (หรือเดือน ๘ หลัง ถ้ามีเดือน ๘ สองหน)และสิ้นสุดลงในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ หรือวันออกพรรษา สาเหตุที่พระเจ้าทรงอนุญาตการจำพรรษาอยู่ ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งตลอด ๓ เดือนแก่พระสงฆ์นั้น มีเหตุผลเพื่อให้พระสงฆ์ได้หยุดพักการจาริกเพื่อเผยแผ่ศาสนาไปตามสถานที่ต่าง ซึ่งจะเป็นไปด้วยความยากลำบากในช่วงฤดูฝน

ประเพณีแสนโศกนาฏบาฏบรรพบุรุษ

ประเพณีแสนโศกนาฏบาฏมีความเป็นมายาวนานนับพันปี ต้นกำเนิดของแนวความคิดประเพณี โดยชาวเขมรพื้นบ้านสุรินทร์เห็นแนวทางในการที่จะอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ให้ได้รับผลบุญกุศลที่อุทิศไป ทำให้ทุกข์เวทนาจากบวงกรรมมีความบรรเทาเบาบางลง จึงให้มีการจัดพิธีแสนโศกนาฏขึ้น และให้มีการสืบทอดต่อๆ กันมา ซึ่งเชื่อว่าถ้าในยุคของตนเองได้ แสนโศกนาฏให้แก่บรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ไปแล้ว รุ่นลูกจะต้องแสนโศกนาฏให้ตนเองเหมือนกัน เพื่อให้ลูกหลานต้องปฏิบัติสืบทอดต่อๆ กันไปไม่สิ้นสุด เช่น ถ้าญาติหรือลูกหลานประกอบพิธีแสนโศกนาฏ และทำบุญอุทิศให้ ก็จะอวยพรให้ญาติหรือลูกหลานมีความสุขความเจริญ ประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จมีเงินมีทองใช้ แต่ถ้าไม่ทำพิธีแสนโศกนาฏ ก็จะโกรธและสาปแช่งญาติหรือลูกหลาน ไม่ให้มีความสุขความเจริญ ประกอบอาชีพผิดเคื่อง ไม่ราบรื่น ดังนั้น ลูกหลานของชาวไทยเขมรทุกรุ่น จึงต้องประกอบพิธีแสนโศกนาฏหรือพิธีกราบไหว้ เช่นไหว้บรรพบุรุษ มาตราบนานทุกวันนี้ โดยจะแบ่งพิธีเป็น ๒ ช่วงคือ "สารทเล็ก" หรือ "เบ็ญตุง" ตรงกับขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐ และ "สารทใหญ่" หรือ "เบ็ญธม" ตรงกับแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐ ซึ่งถือเป็นวันแสนโศกนาฏ ประเพณีแสนโศกนาฏเป็นประเพณีหนึ่งที่มีความสำคัญและปฏิบัติสืบทอดติดต่อกันมายาวนานนับพันปีของชาวเขมรพื้นเมืองสุรินทร์ ที่แสดงออกถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ความรัก ความผูกพันของสมาชิกในครอบครัว เครือญาติ รวมถึงชุมชนต่างๆ โดยจะประกอบพิธีกรรมตรงกับวันแรม ๑๔ ค่ำเดือน ๑๐ ของทุกปีเมื่อถึงวันแรม ๑๔ ค่ำเดือน ๑๐ ลูกหลานชาวพื้นเมืองเขมรสุรินทร์ที่ไปทำงานหรือตั้งถิ่นฐานที่อื่น ไม่ว่าจะใกล้หรือไกลหลายหมื่นหรือนับแสนคน ต่างพร้อมใจกันเดินทางกลับมารวมญาติเพื่อทำพิธีแสนโศกนาฏ อย่างพร้อมหน้าพร้อมตากันทุกหมู่บ้าน

ประเพณีวันออกพรรษา

ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เรียกว่าอย่างหนึ่งว่า “วันปวารณา” หรือ “วันมหาปวารณา” คือวันที่พระสงฆ์ทำปวารณากรรม คือเปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุกล่าวตักเตือนกันด้วยเมตตาจิตได้ เมื่อได้เห็นได้ ฟังหรือสงสัย ในพฤติกรรมของกันและกัน หนึ่งในกิจกรรมของประเพณีเข้าพรรษา คือประเพณีบุญกวนข้าวทิพย์ วัดหลายแห่งในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์กำลังเตรียมวัตถุดิบสิ่งของเพื่อจะทำข้าวทิพย์ หลัก ๆ ก็คือ มะพร้าวเพื่อเอามาทำน้ำมันมะพร้าวซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักเลย ข้าวตอก ข้าวเม่า น้ำตาล นม เนย น้ำผึ้ง และวัตถุดิบอื่น ๆ รวมแล้วตามตำรานั้นต้องมีถึง ๑๐๘ ชนิด ซึ่งก็ต้องเตรียมให้พร้อมเพื่อรอเวลาในการกวนข้าวทิพย์ในวันออกพรรษา เนื่องจากชาวอีสานมี

ประเพณีอันเนื่องด้วยพระพุทธศาสนาอีกอย่างหนึ่ง ที่ผนวกเข้าเป็นประเพณีอันเดียวกันกับประเพณีออกพรรษา (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑) คือ กวนข้าวทิพย์ ซึ่งถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมาช้านาน จากความเชื่อในครั้งพุทธกาล ที่นางสุชาดาปรุงข้าวมธุปายาสถวายพระพุทธองค์ ก่อนจะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถือกันว่าข้าวมธุปายาสเป็นของทิพย์ของวิเศษ เมื่อทำขึ้นจึงเรียกว่า ข้าวทิพย์ ชาวบ้านจะพร้อมใจกันทำในเทศกาลออกพรรษา ถวายพระสงฆ์เพื่อเป็นการสักการบูชา ถ้าใครได้รับประทานจะเป็นสิริมงคลกับตนเอง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ แม้กระทั่งน้ำมันที่ได้จากการการกวนข้าวทิพย์ ก็ใช้ทารักษาบาดแผล แก้ปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอกได้ การกวนข้าวทิพย์ต้องอาศัยแรงศรัทธา แรงใจ ความสามัคคีพร้อมเพรียงกันจากชาวบ้าน จึงจะสำเร็จลงได้ มูลเหตุที่ทำในวันออกพรรษา เพื่อถวายเป็นเครื่องสักการบูชาและรับเสด็จพระพุทธองค์ที่เสด็จจากจำพรรษาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ใช้ในการกวนข้าวทิพย์ได้แก่ น้ำมันข้าวและข้าวเม่า น้ำมันข้าว ได้จากข้าวที่ตกรวงใหม่ๆ ภายในเมล็ดพอเป็นน้ำสีขาวขุ่นคล้ายน้ำมัน นำข้าวนั้นมาตำ กรองเอาน้ำ จะได้เป็นน้ำมันกลั่นหอมอ่อนๆ ข้าวเม่า ได้จากข้าวที่เมล็ดแก่กว่าข้าวน้ำมันเล็กน้อย นำมาคั่วทั้งเปลือก ตำฝัดเอาเปลือกออก ได้ข้าวเม่าสีเขียวอ่อน กลิ่นหอม เทศกาลออกพรรษาเป็นช่วงระยะพอดีกับข้าวตกรวงที่จะได้ทั้งน้ำมันข้าวและข้าวเม่า การกวนข้าวทิพย์ต้องกวนในวัด วัดที่กวนต้องเตรียมการหลายอย่าง ดังนี้

๑. สถานที่ บริเวณที่จะกวนข้าวทิพย์อาจจะทำเป็นปะรำพิธี โดยโยงด้ายสายสิญจน์จากพระประธานมายังปะรำพิธี ซึ่งวงด้ายสายสิญจน์เป็นสี่เหลี่ยม มุมทั้งสี่ตั้งฉัตร ๗ ชั้น ชันหมากเบ็ง เป็นเครื่องสักการบูชา

๒. อุปกรณ์การกวนข้าวทิพย์ ได้แก่ เตา ฟืน กระทะ ใบบัว ไม้พาย

๓. เด็กหญิงพรหมจารีหนุ่มสาว หม่มขาว กระทะละ ๒ คน แล้วแต่จะกวนกี่กระทะ

ประเพณีบุญมหากรฐิน

ประเพณีบุญกรฐิน หมายถึง บุญถวายผ้าไตรจีวรแด่พระสงฆ์ซึ่งจำพรรษาเสร็จแล้ว โดยจะเริ่มมีการทอดกฐินในช่วง ๑ เดือนหลังออกพรรษา เริ่มตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ การทอดกฐินนั้นต่างจากการทำทานในรูปแบบอื่น ๆ กล่าวคือ ทำได้ปีละ ๑ ครั้งในช่วงหนึ่งเดือนก่อนออกพรรษา และต้องมีพระภิกษุรับกฐินฐานอย่างน้อย ๕ รูป ในประเทศไทยมีกฐินหลากหลายรูปแบบทั้งกฐินที่ถวายผ้าไตรจีวรซึ่งตัดเย็บด้วยมือที่เรียกว่าจุลกฐิน และมหากฐิน ซึ่งเป็นกฐินที่ถวายผ้าไตรจีวรที่สำเร็จรูปมาแล้ว ยังไม่นับกฐินประเภทอื่น เช่น กฐินหลวง กฐินพระราชทาน กฐินราช เป็นต้น อย่างไรก็ตามการทำกฐินทานนั้นถือเป็นการบุญครั้งยิ่งใหญ่ เพราะนอกจากจะได้เปลี่ยนได้ผ้านุ่งหม่มใหม่ให้พระภิกษุสงฆ์แล้ว ยังได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้อยู่คู่กับสังคมไทยอีกด้วย

แยกตามประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์

ด้านเกษตรกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การทำเกษตรอินทรีย์	นายยวน สมปอง	๑๑๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
			
๒	การทำเกษตรแบบผสมผสาน	นายหิรัญ จูดาบุตร	๙๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
			
๓	การทำเกษตรปลอดสารพิษ	นายกิตติทัศน์ กิตติสารีพงษ์	๑๕๔/๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
			

๔	การเลี้ยงกบ/เลี้ยงปลาในกระชัง	นายนิยม สมปอง	๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
 			
๕	การเลี้ยงหอย/เลี้ยงปูในบ่อซีเมนต์	นายศุภกิจ ชุ่มสูงเนิน	๑๙๔ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลก้งแอน
 			
๖	การเลี้ยงโคขุน	นายฤทธิเดช เฉลียวไวย	๖/๒ หมู่ที่ ๙ ตำบลก้งแอน
 			

๗	การผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ	นายชาญ ปิยะไพร	๑๘๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
			
๘	การเพาะเห็ดฟาง	นายประเสริฐ แพนไชยสงค์	หมู่ที่ ๙ ตำบลก้งแอน
			

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การทอผ้าไหม	นางรุจิรา เณลิยวไ	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
NO PICTURE			

๒	การทอผ้าไหม	นางคำเผือด เสนาประโคน	หมู่ที่ ๖ ตำบลกั้งแอน
NO PICTURE			
๓	การทอผ้าไหม	นางพจน์ ปลายแก่น	หมู่ที่ ๗ ตำบลกั้งแอน
			
๔	การทอผ้าไหม	นางสมพงษ์ ดวงจิต	หมู่ที่ ๙ ตำบลกั้งแอน
			

๕	การทอผ้าไหม	นางสำราญ ลอยอยู่	หมู่ที่ ๑๔ ตำบลกั้งแอน
			
๖	การทอผ้าไหม	นางกัญญา ศรีแย้ม	หมู่ที่ ๑๔ ตำบลกั้งแอน
			
๗	การผลิตพรมเช็ดเท้า	นางธารินทร์ แยกมูม	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกั้งแอน
			

๘	การผลิตพรหมเช็ดเท้า	นางเกตุนรี สมปอง	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกังแอน
NO PICTURE			
๙	การผลิตเครื่องจักสาน,เครื่องมือทำมาหากิน	นายเดือน ศรีแก้ว	หมู่ที่ ๙ ตำบลกังแอน
			
๑๐	การทำขนมพื้นบ้าน	นางผ่อง เฉลียวไว	หมู่ที่ ๙ ตำบลกังแอน
			

ด้านการแพทย์ไทย

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การนวดคลายเส้นแผนโบราณ (จับตะไช)	นายเอื้อก จุฑาบุตร	หมู่ที่ ๓ ตำบลกั้งแอน
NO PICTURE			
๒	การนวดคลายเส้นแผนโบราณ (จับตะไช)	นางชนิษฐา สมนิยาม	หมู่ที่ ๖ ตำบลกั้งแอน
NO PICTURE			
๓	การนวดคลายเส้นแผนโบราณ (จับตะไช)	นายสุเทพ ทรงวาจา	หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกั้งแอน
NO PICTURE			

๔	การนวดคลายเส้นแผนโบราณ (จับตะไช)	นางแสงอรุณ สะแกมวา	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกังแอน
NO PICTURE			
๕	การนวดคลายเส้นแผนโบราณ (จับตะไช)	นางบุย เฉลียวไว	หมู่ที่ ๙ ตำบลกังแอน
			
๖	หมอกระดุกพื้นบ้าน	นายหัน ศรีแก้ว	หมู่ที่ ๙ ตำบลกังแอน
NO PICTURE			

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	โครงการโคกหนองนา	นายหิรัญ จุตาบุตร	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกั้งแวน
	 		
๒	โครงการโคกหนองนา	นายชาญ ปิยะไพร	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกั้งแวน
			
๓	โครงการโคกหนองนา	นายชวน สมปอง	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกั้งแวน
			

๔	โครงการโคกหนองนา	นางธัญญ์ จิระสารีพงศ์	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลก้งแอน
			

ด้านศิลปกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ด้านศิลปะปูนปั้น	นายชัน เชื้อสายดวง	หมู่ที่ ๑๐ ตำบลก้งแอน
			
๒	ด้านศิลปะจิตรกรรม	นายสุกิจ เชื้อสายดวง	หมู่ที่ ๖ ตำบลก้งแอน
			

ด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ปราชญ์ชาวบ้าน/พิธีกรรมต่างๆ	นายเอื่อน สำหรับชื่อ	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกังแอน
			
๒	ปราชญ์ชาวบ้าน/พิธีกรรมต่างๆ	นายหิน แก้วรัตน์	หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกังแอน
			
๓	ปราชญ์ชาวบ้าน/พิธีกรรมต่างๆ	นายประเสริฐ สาครเศ	หมู่ที่ ๓ ตำบลกังแอน
NO PICTURE			

๔	ขับร้องเพลงพื้นบ้าน (เพลงตรด)	นางอุไร ดีพาชู	หมู่ที่ ๗ ตำบลก้งแอน
			
๕	ขับร้องเพลงพื้นบ้าน (เพลงตรด)	นางสง่า ทรงวาจา	หมู่ที่ ๓ ตำบลก้งแอน
			